

Nakłady powiatów i miast na prawach powiatu na szpitale w latach 2015-2023

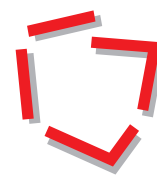
Bernadeta Skóbel
Katarzyna Sekuła

Zaangażowanie jednostek samorządu terytorialnego na rzecz wsparcia finansowego szpitali stale rośnie, jednak kondycja tych placówek wciąż pozostaje trudna. Dane prezentowane w raporcie dotyczą sprawozdań finansowych RB-28s składanych przez jednostki samorządu terytorialnego

do regionalnych izb obrachunkowych, skąd trafiają do Ministerstwa Finansów. Publikacja obejmuje analizę wydatków ponoszonych przez powiaty i miasta na prawach powiatu w rozdziale 85111 – szpitale ogólne, w latach 2015-2023.

Warto wiedzieć więcej
Analizy samorządowe

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

ISSN 2657-8638

Niniejszy raport powstał w oparciu o dane ze sprawozdań RB28s składanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Raport obejmuje analizę wydatków w rozdziale 85111 – szpitale ogólne, w latach 2015-2023.

Najważniejsze wnioski:

- Na przestrzeni lat będących przedmiotem analizy powiaty i miasta na prawach powiatu wydatkowały na szpitale ogólne przeszło 8 mld zł.
- W wydatkach zarówno powiatów jak i miast na prawach powiatu dominowały wydatki majątkowe.
- W przypadku powiatów ziemskich zaniepokojenie budzi duży wzrost wydatków z tytułu pokrycia ujemnego wyniku finansowego szpitali w latach 2019-2021– rekordowa wartość to blisko 128 mln zł w 2020 roku (w 2019 to ponad 90 mln zł, a w 2021 50,7 mln zł). Na spadek tej wartości w latach 2021-2023 r. prawdopodobnie wpływ miało wejście w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 20 listopada 2019 r. sygn. K 4/17¹.

¹ Trybunał Konstytucyjny orzekł, że:

I. Art. 59 ust. 2 w związku z art. 55 ust. 1 pkt 6 i art. 61 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2190 i 2219 oraz z 2019 r. poz. 492, 730 i 959) oraz w związku z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 960) w zakresie, w jakim zobowiązuje jednostkę samorządu terytorialnego, będącą podmiotem tworzącym samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, do pokrycia straty netto stanowiącej ekonomiczny skutek wprowadzania przepisów powszechnie obowiązujących, które wywołują obligatoryjne skutki finansowe dla działania samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, jest niezgodny z art. 167 ust. 4 w związku z art. 166 ust. 2, art. 68 ust. 2 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 166 ust. 1 Konstytucji.

II. Przepis wymieniony w części I, w zakresie tam wskazanym, traci moc obowiązującą po upływie 18 (osiemnastu) miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Na przestrzeni lat będących przedmiotem analizy wybrane JST wydatkowały na szpitale ogólne przeszło 8 mld zł – powiaty miały te wydatki na nieco wyższym poziomie w porównaniu z miastami na prawach powiatu, tj. ponad 4,3 mln w powiatach i niecałe 3,9 mln zł w miastach na prawach powiatów. Wysokość wydatków w poszczególnych latach kształtowała się następująco:

Tabela 1. Wydatki powiatów w rozdziale 85111 – szpitale ogólne (w mln zł)

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
259	228	263	466	527	641	541	713	663

Tabela 2. Wydatki miast na prawach powiatu w rozdziale 85111 – szpitale ogólne (w mln zł)

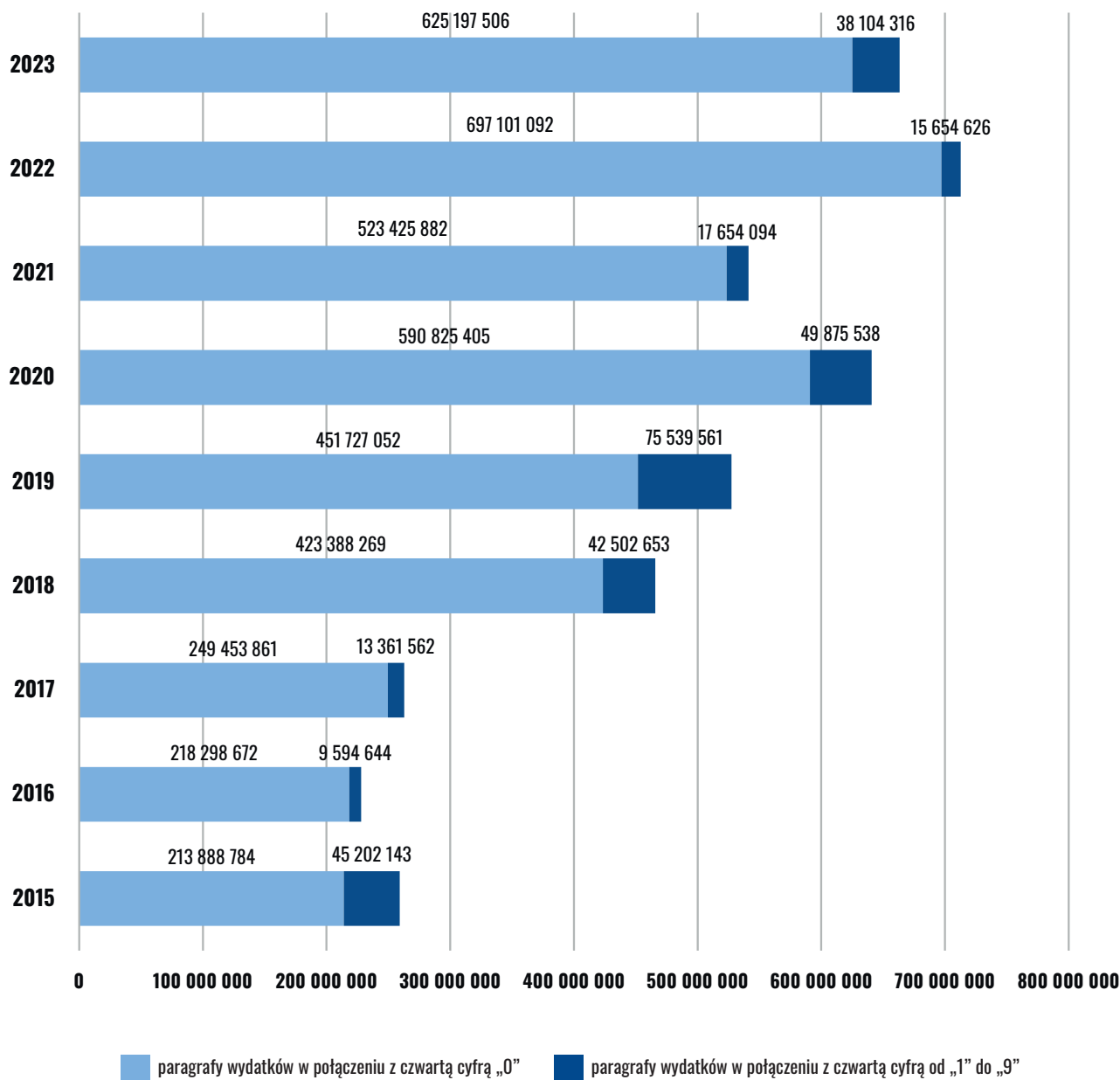
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
347	256	365	417	406	557	564	485	448

Wydatki na programy finansowane z udziałem środków europejskich oraz innych pochodzących ze źródeł bezzwrotnych stanowią zdecydowaną mniejszość. Tutaj zamieszczamy krótkie wyjaśnienie - klasyfikacja paragrafów wydatków i środków jest czterocyfrowa. Czwartą cyfrą jest cyfra zero lub niżej wymieniona odpowiednia cyfra oznaczająca:

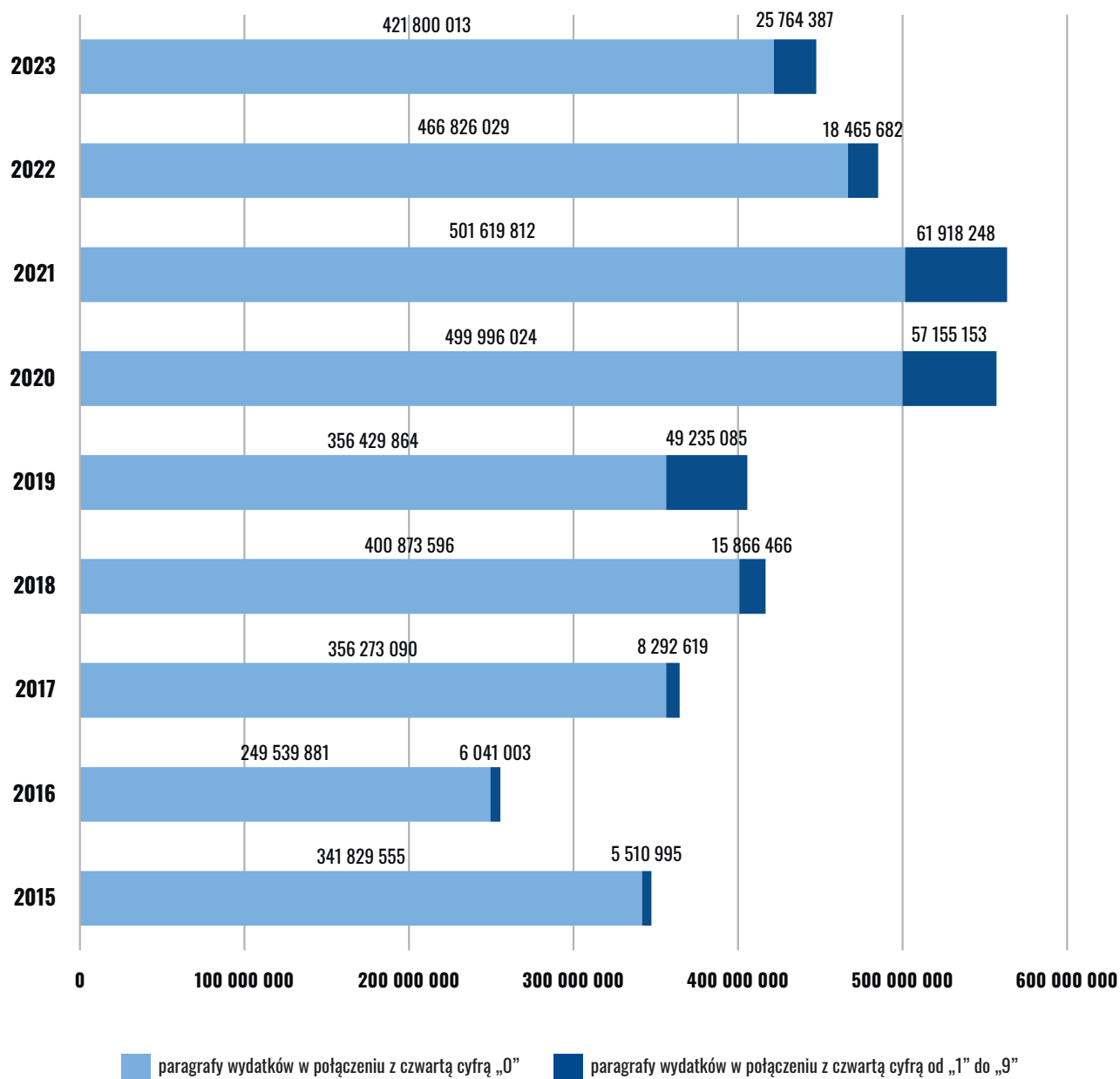
1. Finansowanie programów ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej;
2. Współfinansowanie programów realizowanych ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej;
3. Finansowanie z pożyczek i kredytów zagranicznych oraz darowizn lub grantów przyznanych Polsce przez poszczególne kraje lub instytucje;
4. Współfinansowanie pożyczek i kredytów zagranicznych oraz darowizn lub grantów przyznanych Polsce przez poszczególne kraje lub instytucje;
5. Finansowanie z innych środków bezzwrotnych;
6. Współfinansowanie innych środków bezzwrotnych;
7. Płatności w zakresie budżetu środków europejskich;
8. Finansowanie programów i projektów ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, pkt 5 lit. c i d oraz pkt 6 ustawy oraz z wyłączeniem budżetu środków europejskich;
9. Współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, pkt 5 lit. c i d oraz pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Strukturę wydatków obrazują wykresy poniżej.

Wykres 1. Struktura wydatków powiatów w latach 2015-2023 (w zł)

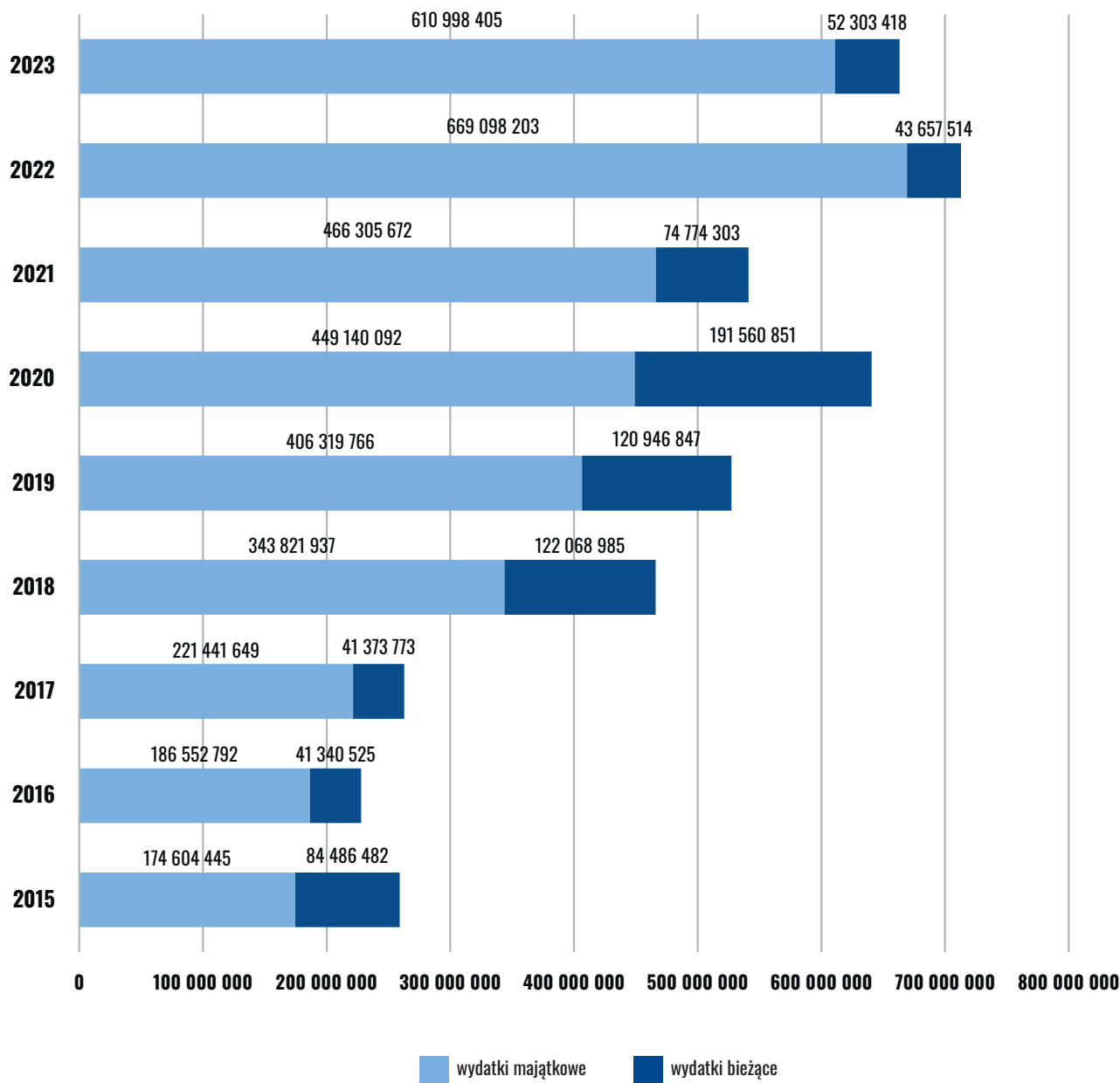

Wykres. 2. Struktura wydatków miast na prawach powiatu w latach 2015-2023 (w zł)

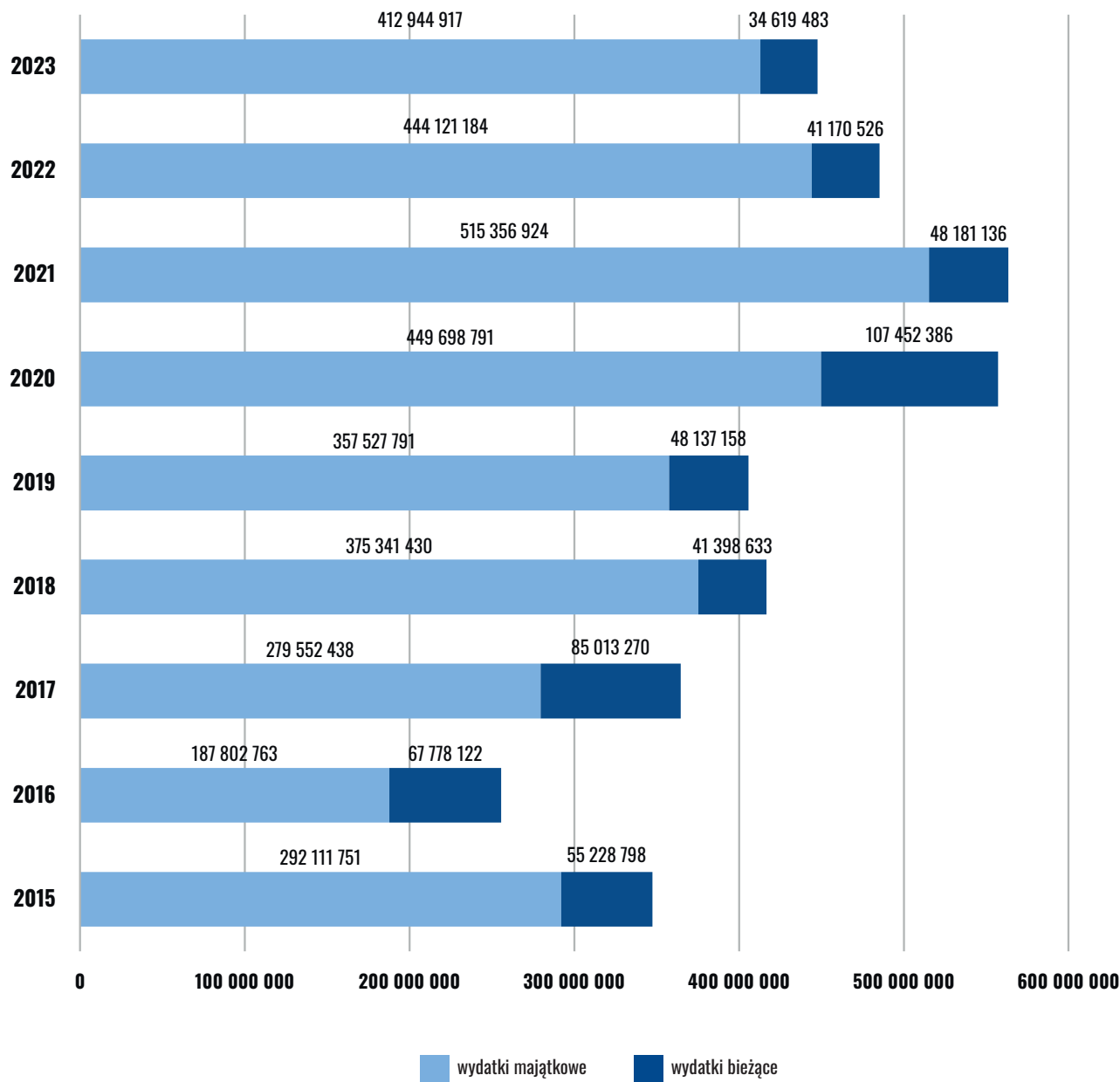

W wydatkach dominują wydatki majątkowe. Obrazują to wykresy poniżej.

**Wykres. 3. Wydatki powiatów w latach 2015-2023
w rodziale 85111 – szpitale ogólne (w zł)**

**Wykres. 4. Wydatki miast na prawach powiatu w latach 2015-2023
w rozdziale 85111 – szpitale ogólne (w zł)**

Wśród wydatków majątkowych największe znaczenie mają wydatki dotyczące inwestycji.

W powiatach i miastach na prawach powiatu na inwestycje, dotacje celowe na sfinansowanie i dofinansowanie kosztów inwestycji i zakupów inwestycyjnych oraz pomoc finansową na inwestycje wydatkowano w latach 2015-2023 łącznie prawie 4,9 mld zł.

**Tabela 3. Wydatki majątkowe powiatów w rozdziale 85111
– szpitale ogólne, par. 605, 606, 622, 623, 630 (w mln zł)**

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
150	166	189	344	349	383	392	528	424

**Tabela 4. Wydatki majątkowe miast na prawach powiatu w rozdziale 85111
– szpitale ogólne, par. 605, 606, 622, 623, 630 (w mln zł)**

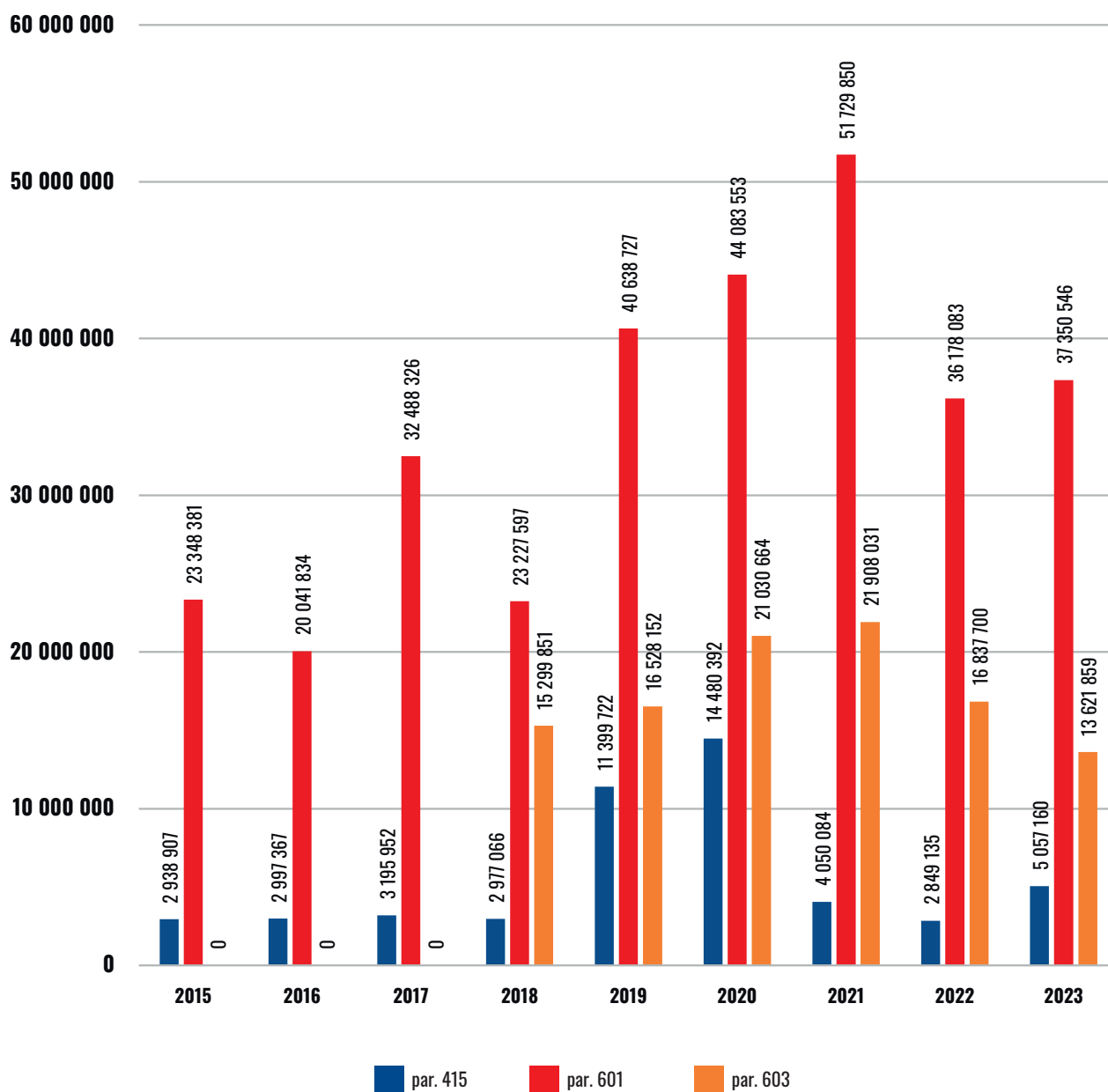
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
245	143	187	257	225	318	307	139	153

- 605 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych.
- 606 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych.
- 622 – Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych.
- 623 – Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych.
- 630 – Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych.

W przypadku powiatów i miast na prawach powiatu, których szpitale działają w formie spółek prawa handlowego istotne znaczenie mają wydatki związane z objęciem udziałów, wniesieniem wkładów oraz dopłaty w spółkach prawa handlowego. Te ostatnie zalicza się do wydatków bieżących.

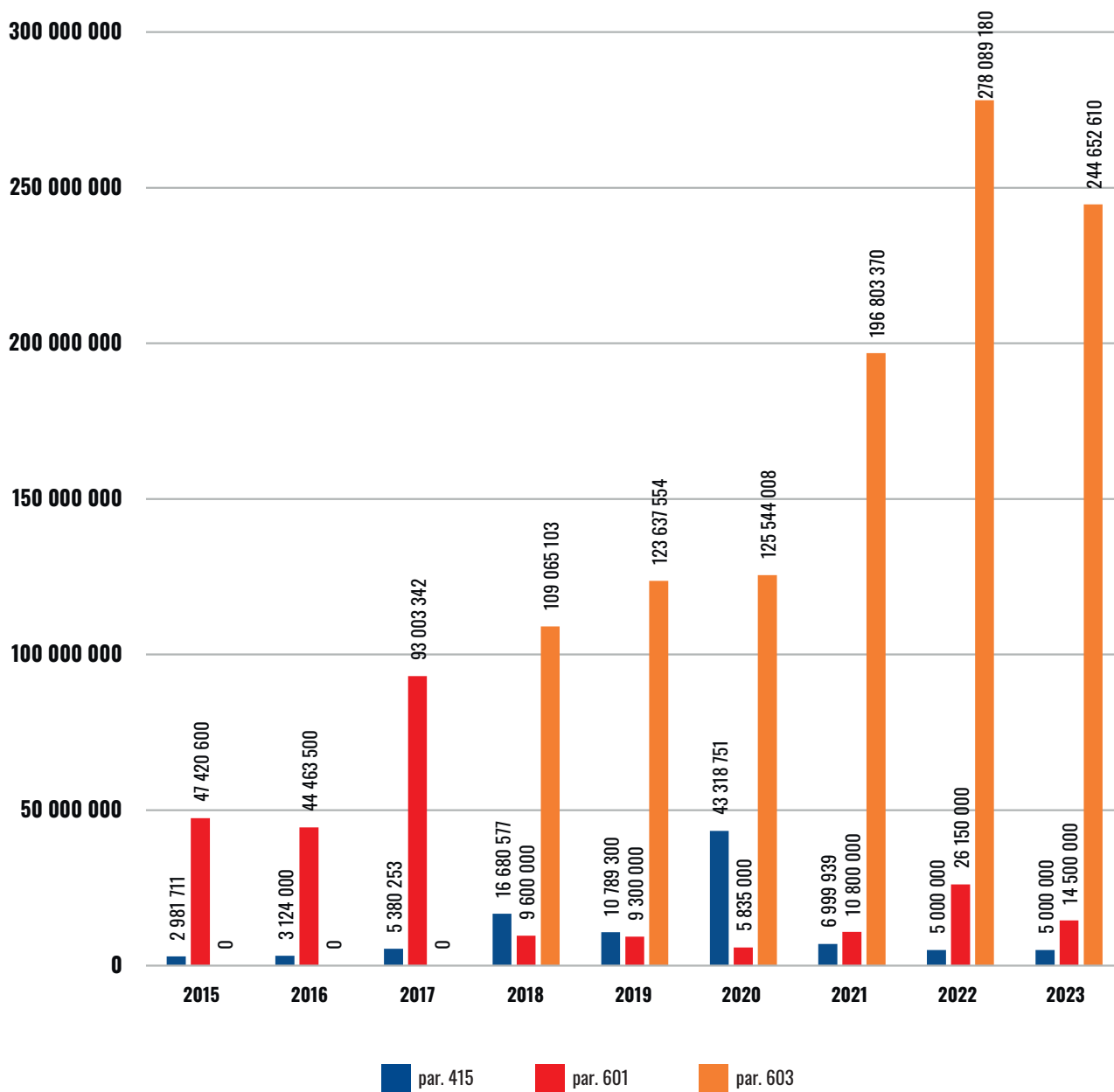
Wykres. 5. Wydatki powiatów z tyt. zakupu i objęcia udziałów, wniesienia wkładów oraz dopłat w spółkach prawa handlowego (w zł)

- 415 – Dopłaty w spółkach prawa handlowego.
- 601 – Wydatki na zakup i objęcie udziałów w spółkach prawa handlowego.
- 603 – Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

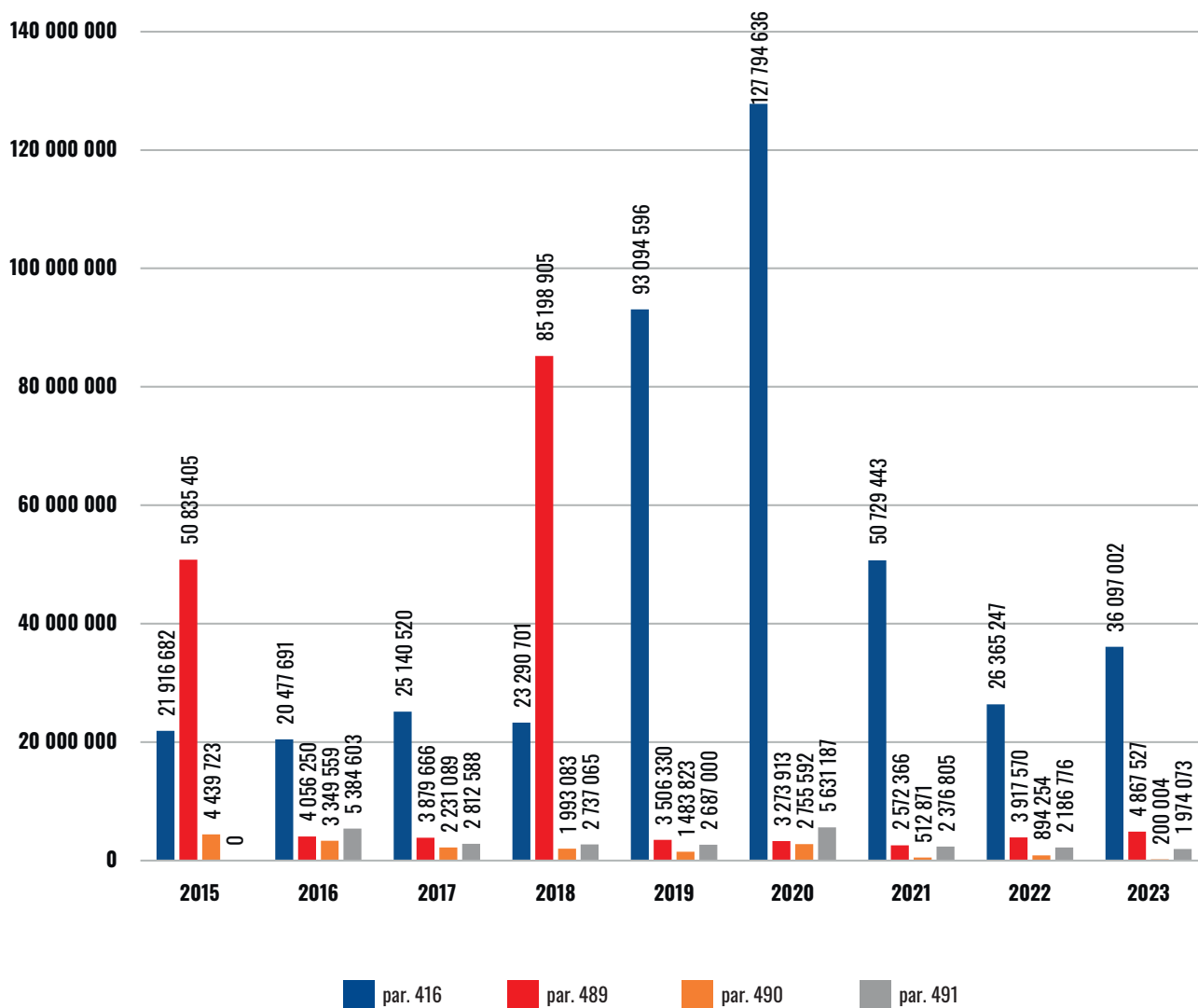

Wykres. 6. Wydatki miast na prawach powiatu z tyt. zakupu i objęcia udziałów, wniesienia wkładów oraz dopłat w spółkach prawa handlowego (w zł)

W przypadku wydatków bieżących szczególną uwagę warto poświęcić wydatkom na pokrycie ujemnego wyniku finansowego oraz zobowiązań szpitali. W przypadku powiatów ziemskich zauważalny jest znaczący wzrost – w latach 2019-2021 wydatków na pokrycie ujemnego wyniku finansowego szpitali powiatowych (par. 416) – do rekordowego wyniku w 2020 roku wynoszącego blisko 128 mln zł.

**Wykres. 7. Wydatki bieżące powiatów
w rodziale 85111 par. 416, 489, 490, 491**

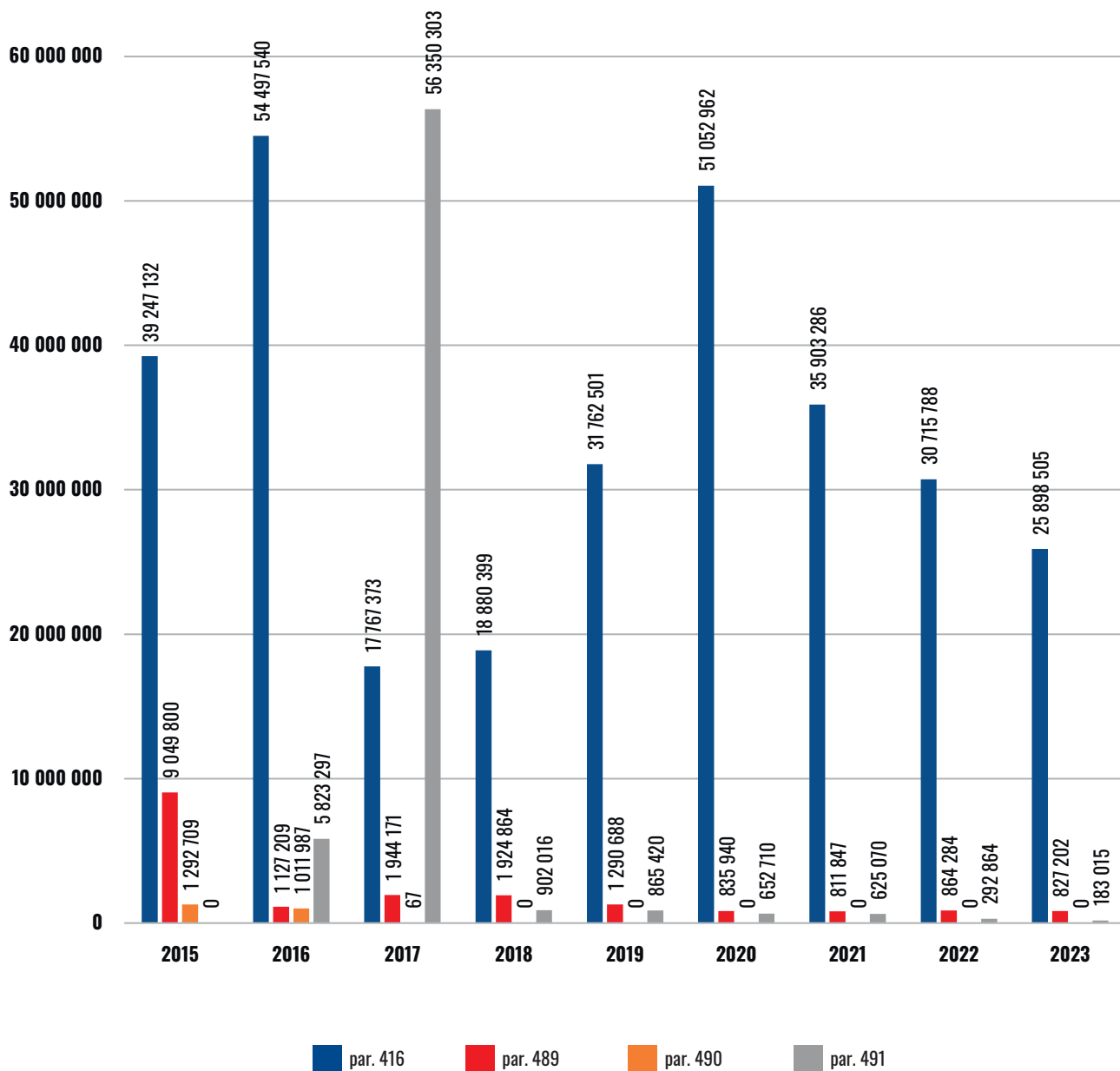

- 416 – Pokrycie ujemnego wyniku finansowego w jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych.
- 489 – Pokrycie przejętych zobowiązań po zlikwidowanych jednostkach sektora finansów publicznych.
- 490 – Pokrycie zobowiązań zakładów opieki zdrowotnej.
- 491 – Pokrycie przejętych zobowiązań po przekształconych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych.

Nieco inaczej kształtowała się sytuacja miast na prawach powiatu. Gdzie spadek wydatków i stabilizację w par. 416 odnotowano w 2017 r. i 2018 r., po czym nastąpił ponownie wzrost w latach 2019-2020, a następnie spadek w latach 2021-2023.

Wykres. 8. Wydatki bieżące miast na prawach powiatu w rodziale 85111 par. 416, 489, 490, 491

Copyright by
Związek Powiatów Polskich

Warto wiedzieć więcej
Analizy samorządowe

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

ISSN 2657-8638

Wydawca:
Związek Powiatów Polskich
Pałac Kultury i Nauki (27 piętro, pokój 2704)
00-901 Warszawa, Plac Defilad 1
tel. +48 22 656 63 34
e-mail: biuro@zpp.pl
www.zpp.pl